

Όταν η συμβίωση γίνεται δυσβάστακτη

Της Μαρίας Κατσούνακ

Η έκφραση «ράγισε το γυαλί» είναι πολύ διαδεδομένη στις προσωπικές και οικογενειακές σχέσεις. Σημαίνει ότι ύστερα από μια ρήξη, η πορεία του ζευγαριού είναι σηματοδομένη. Η ισορροπία μπορεί να αποκατασταθεί με μόχθο, πόνο, υποχωρήσεις, ζωτικά ψεύδη, υπό τον φόβο της μοναξιάς ή της αποτυχίας (βαφτίζεται και αγάπη, σύνεση, ψυχραιμία), αλλά η «ραφή» είναι ορατή και διά γυμνού οφθαλμού. Κάπως έτσι πορεύονται οι άνθρωποι, οι κοινωνίες, τα έθνη. Κάπως έτσι προκόβουν και εξελίσσονται ή καθλώνονται στο τραύμα και ανακαλούν διαρκώς τα συναισθήματα της ρήξης.

Στο κυβερνητικό αδιέξοδο οι διαδρομές είναι, κατά βάση,

δύο: η διαφαινόμενη απόπειρα για αναβίωση του δικομματισμού ή η προσπάθεια (με μεγάλη δαπάνη) να συνεχιστεί το πείραμα της συνεργασίας. Γιατί, ασφαλώς, ένα χρόνο μετά, η τρικομματική συμβίωση εξακολουθεί να είναι πείραμα. Ένα χρόνο μετά τις εκλογές και τις ημέρες της μεγάλης αγωνίας και αβεβαιότητας (αν και πώς θα σχηματιστεί κυβέρνηση), όταν όλα κρέμονταν από μια κλωστή, βρισκόμαστε και πάλι στην ίδια συνθήκη. Οι τρεις αρχηγοί εκδηλώνουν αλλεργικές αντιδράσεις ο ένας στον άλλον, κούραση, αντιμετώπιζον δυσβάστακτη πίεση από το εσωτερικό της χώρας και το διεθνές περιβάλλον.

Το γεγονός ότι η επέτειος της

τρικομματικής «γιορτάζεται» με τον άμεσο κίνδυνο ενός διαζυγίου δείχνει απλώς τη ραφή μιας μηδέποτε ισορροπημένης σχέσης. «Απλώς»; Διόλου. Γιατί η αποτυχία συνύπαρξης δεν αφορά μια μικρή μονάδα (ζευγάρι, οικογένεια), αλλά μια χώρα. Η τάση για διαρκή επι-

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

στροφή στον μοιραίο, για την Ελλάδα, δικομματισμό, μέσα σε συνθήκες πόλωσης και σύγχυσης, είναι η επισφράγιση της αποτυχίας, δηλαδή η διάλυση της χώρας. Φυσικά, εν προκειμένω, οι όροι δεν είναι στενά ψυχαναλυτικοί. Η παλινδρόμηση έχει στέρεες βάσεις

στην πελατειακή λογική, στη μικροπολιτική σκοπιμότητα, στον πολιτικό τυχοδιωκτισμό. Η ΕΡΤ ήταν το τρίτο (εν προκειμένω τέταρτο) πρόσωπο – καταλύτης, σε μια σχέση ήδη ανήπιρη. Το δίπολο δημοκρατικές μεταρρυθμίσεις ή αυταρχισμός μπορεί να μοιάζει μονόδρομος,

στην πραγματικότητα, όμως, δεν είναι. Πώς η απόφαση του ΣτΕ για την ΕΡΤ προκάλεσε ποικίλες συζητήσεις, εκδοχές και ερμηνείες; Μια διατύπωση που, εκ πρώτης όψεως, φαινόταν σαφής («να» στο κλείσιμο της ΕΡΤ, «όχι» στο μαύρο στις τηλεοπτικές οθόνες) έγινε

αντικείμενο πολλών, διαφορετικών, διευκρινίσεων, εξηγήσεων, παρερμηνειών. Κυρίως, προχθές βράδυ, με τις ανακοινώσεις των κυβερνητικών συνταίρων (των κ. Στουρνάρα – εκ μέρους του κ. Σαμαρά –, Βενιζέλου και Κουβέλη) η «διασταλτική» ερμηνεία της απόφασης δήλωνε ότι βρισκόμαστε μακριά από τη σύγκλιση.

Είναι, ενδεχομένως, ανακουφιστικό να θεωρούμε ότι δεν έχουμε παρά δύο επιλογές, την εξής μία δηλαδή (γιατί ποιος εκέφρων θα διάλεγε τον αυταρχισμό ή την ακυβερνησία), όμως ο ένας χρόνος που έχει διανυθεί πάνω στην κόψη του ξυραφιού δεν ενδυνάμωσε ένα κοινό λεξιλόγιο ανάμεσα στους τρεις συγκυβερνώντες.

Το αντίθετο. Οι δυσκολίες οδήγησαν τον καθένα χωριστά στην περιχαράκωση, στην πολιτική διάσωση (:) του εαυτού. Έτσι και η λέξη «μεταρρυθμίση», ενώ εκ πρώτης όψεως είναι βάση εκκίνησης των τριών, στην πορεία αποδείχθηκε έννοια διχαστική, αναμμένο κάρβουνο που πετούσε ο ένας στον άλλον.

Όμως η απόκλιση στις λέξεις, η συνειδητή ασυνεννοησία, σε αυτήν την κρίσιμη στιγμή, ένα μόνο κατορθώνει: να ενισχύσει την αναξιοπιστία του πολιτικού συστήματος. «Ραγισμένο» ήταν το γυαλί εξαρχής. Το ερώτημα είναι αν και οι τρεις πλευρές μπορούσαν να συμπορευθούν, να ανασχηματίσουν τη σχέση. Αλλιώς...

Κάτι παραπάνω από «69χρονοι»

Δεν υπάρχει γενοκτονία δίχως ομαδικούς τάφους. Και τούτη δω που βιώνει εδώ και κάτι χρόνια η ελληνική κοινωνία, δεν θα μπορούσε να μην έχει τους δικούς της. Μερικές χιλιάδες «αυτόχειρες» που αρνήθηκαν ή δεν γούσταραν – ή έστω δεν μπόρεσαν μωρ' αδερφέ- να ζήσουν δίχως αξιοπρέπεια, για να θαφτούν κάτω από το λασπώδες χώμα μιας ιδιότυπης δημοσιογραφικής δεοντολογίας που, καθώς δεν θεωρεί πρέπει να αναφέρει τα ονόματά τους, (για ποιο λόγο τάχα;), τα υποκαθιστά με άλλους προσδιορισμούς:

Ο «45χρονος εργάτης», η «42χρονη μητέρα», ο «50χρονος έμπορος». Εκεί που η ταυτότητα ενός απολύτως συγκεκριμένου υπαρκτού υποκειμένου και –τουλάχιστον ιστορικά- αδιαμφισβήτητου, υποκαθίσταται πρόστυχα από ένα μερικό –κι εν πολλοίς αδιάφορο- χαρακτηριστικό του, μεταφέροντας αμέσως, υποκείμενο και ιστορία, στη σφαίρα του ημιφανταστικού, κάπου ανάμεσα στο γεγονός και στη φημολογία του...

Και ξαφνικά, προς εξυπηρέτηση μιας ακαθόριστης και ασαφούς δημοσιογραφικής (τάχα) ηθικής, χάνεις την υπόσταση της ίδιας σου της ύπαρξης, αφού κάποιος (δημοσιογράφος) κρίνει πως ο θάνατός σου «αξίζει» (:) μιν να αναφερθεί, χωρίς όμως να συνοδεύεται από τη βαρύτητα της ιστορικής σου μοναδικότητας που σημαίνεται –έστω χάριν συντομίας- από το ονοματεπώνυμό σου.

Είχε όνομα λοιπόν ο «69χρονος». Κυ-

ριάκο Κυριακίδη τον έλεγαν και του άρεσε να ζωγραφίζει. Νατουραλιστής και με αδυναμία στα ξύλινα σκαριά και στην παραδοσιακή μας αρχιτεκτονική. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1944, ήταν μαθητής του Α. Πολυκανδριώτη και αργότερα, στη Σχολή Βακαλό, του Π. Μοσχίδη και του Π. Τέση. Είχε στο ενεργητικό του μια ατομική έκθεση και αρκετές ομαδικές. Εργάστηκε ως σκηνογράφος, διακοσμητής, μακετίστας, βιομηχανικός σχεδιαστής και εικονογράφος βιβλίων όπως την Παλατινή Ανθολογία του Αντρέα Λεντάκη.

Τα τελευταία χρόνια η ζωή δεν φάνηκε τόσο στοργική μαζί του. Προσπαθούσε να ζήσει από την Τέχνη, μα η παρακμή στην οποία μας οδήγησαν οι κυβερνήσεις μας, δεν συγχωρεί τέτοια «λάθη». Ο Κυριάκος Κυριακίδης έμενε σε ένα μικρό καμαράκι στην Παλιά Πόλη της Ρόδου. Τα χρήματα που είχε, λιγότερα κι από τις πιο πρώτες ανάγκες του. Ένας αδερφός, βιοπαλαιστής κι αυτός, που τον βοηθούσε όσο μπορούσε. Και λίγοι φίλοι. Πραγματικοί. Όχι σαν κι αυτούς των κοινωνικών δικτύων.

Πριν μερικά χρόνια ο Κυριάκος σ' ένα καμβά του άπλωσε την πλατεία Ιπποκράτους. Στην ίδια πλατεία, πριν λίγους μήνες πουλούσε κουλούρια για να βγάλει λίγα κέρματα. Τον είδε τυχαία ο νομάρχης. Του

στάθηκε. Του υποσχέθηκε μάλιστα και μια ατομική έκθεση για το φετινό καλοκαίρι. Ήταν ευαίσθητος άνθρωπος ο νομάρχης. Το ίδιο ευαίσθητη όμως δεν ήταν η κυρά-Πόπη, η σπιτονοικοκυρά του. Για το άθλιο σπίτι που του νοίκιαζε του έπαιρνε ενοίκιο 300 ευρώ. Κι ας ήξερε η εφορία ότι του παίρνει μόνο ένα ενοίκιο. Μόνο ένα. Μ' αυτή δεν δίσταζε κάθε μέρα να ηγηγίνει έξω από την πόρτα του και να τον ξεφτιλίζει. Σκηνές από Ελλάδα του 50 κι από ταϊνιά του Βασίλη Γεωργιάδη...

Τη Μεγάλη Τρίτη, προκειμένου να τον εξαναγκάσει να της πληρώσει άμεσα αυτό το ένα ενοίκιο, τελείως παράνομα κι άλλο τόσο απάνθρωπα, παρεμβαίνει στο μετρητή της ΔΕΗ και του κόβει το ρεύμα! Όλη την Μεγάλη Εβδομάδα ο ζωγράφος έζησε με ένα κερί. Και με τις καθημερινές βρισιές της κυρά-Πόπης. Το επόμενο Σάββατο ο ζωγράφος βρήκε τη δική του λύση στο πρόβλημα. Πήρε λίγο σκονί και κρεμάστηκε. Απλό δεν είναι τελικά;

Κάπου εκεί τελειώνουν όλα κι άλλο τίποτα για τον Κυριάκο Κυριακίδη δεν γνωρίζω να σας πω. Κι ούτε που θέλω. Κι αν σας ιστόρησα όλα τούτα, ήταν γιατί με βαρύνανε αφόρητα. Ίσως γιατί θαρρώ πως όλοι δικαιούμαστε να είμαστε κάτι παραπάνω από απλοί «69χρονοι» που ζήσαμε και πεθάναμε μέσα σε τρεις γραμμές μιας διαδικτυακής «ειδησιογραφικής» ανάρτησης (κι αυτές...copy-paste).

Σε λάθος αστερισμό

Με τον Γιάγκο Μικελλίδη

Διερωτώμαι αν ο κυπριακός λαός αντιλαμβάνεται τι στην πραγματικότητα γίνεται, ή είναι μικρόνους και δεν μπορεί να το αντιληφθεί. Διερωτώμαι αν αντιλαμβάνεται ότι ο τάδε έπιασε τόσα δισ. και ο δείνα άλλα τόσα. Αν αντιλαμβάνεται ότι όλα αυτά τα χρήματα βγήκαν από την τσέπη του ή από την τσέπη των παιδιών του και ότι κανένας δεν κάνει τίποτε το δραστικό για να ισορροπήσει την κατάσταση. Οι μεγαλοαστοί, ακόμα και οι μέτριοι, είναι με τον άλφα ή βήτα τρόπο βολεμένοι. Οι φτωχοί οδηγούνται προς μια χρόνια πτώχευση. Ποιοι είναι αυτοί που είναι βολε-

μένοι; Αυτοί που έχουν εισοδήματα από υπέργοκους μισθούς, από κληρονομίες, από αρπαχτές, από κομίσια από το Δημόσιο, από πολιτική διαφθορά και γενικά από αθέμιτους τρόπους κερδοσκοπίας. Ποιοι είναι αυτοί που δεν έχουν καθόλου λεφτά; Οι υπότροφοι του γραφείου ευμερίας, οι εργάτες που έχουν χάσει τη δουλειά τους, οι τεχνίτες που έχουν χάσει τη δουλειά τους, αυτοί που κληρονόμησαν χρέη από τους συγγενείς τους και γενικώς όλος ο κόσμος που γεννήθηκε σε λάθος αστερισμό. Λίγα λεφτά έχουν οι χαμηλόμισθοι κυβερνητικοί υπάλλη-

λοι, οι σφικτοί τζέινιοι που παίζουν την μπακκίρα πά' στη μούτην του σ'ίπέττου και γενικώς όλοι αυτοί που προσπαθούν να επιβιώσουν με νύχια και με δόντια. Τραγική είναι η κατάσταση όλων αυτών που έχουν χάσει τη δουλειά τους και ξεκοκκαλίζουν τα τελευταία λεφτά από τις κοινωνικές ασφαλίσεις, από τις κληρονομίες, τα δάνεια και όλους τους οργανισμούς που μπορούν ακόμα να δώσουν λεφτά. Γενικά, απ' αυτές όλες τις απολύσεις και τις μερικές αποζημιώσεις επιβιώνει ακόμα ένα ποσοστό του πληθυσμού, αλλά για πόσο ακόμα;

Η ΑΥΓΗ

Οι 3.000 του Τσίπρα

Ανανδρανιστάκης Γ.

Δυόμισα λεπτά αφιέρωσε το κεντρικό δελτίο του Mega στην ομιλία του προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ και της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης Αλέξη Τσίπρα στο Σύνταγμα. Άντε να πω τρία, για να μην αδικήσω τους εκλεκτούς συναδέλφους Όλγα και Γιάννη, που είχαν φιμωθεί τόσες μέρες από την ΕΣΗΕΑ και ήθελαν να τα πουν να ξεχαρμανιάσουν, οπότε πού να βρεθεί χρόνος. Προς το τέλος του δελτίου, πάντως, βρέθηκαν οκτώ λεπτά για ένα συνέδριο στοματικής υγιεινής και πολύ σωστά, διότι ο στόμας του Έλληνα, που ζυγί δεν υποφέρει, διέρχεται εσχάτως κρίσιμους στιγμές. Συγκεκριμένα, βρωμάει από την πείνα.

Περίπου τρία λεπτά αφιέρωσε στην ομιλία του προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ και ο ANT1. Αν ήθελε ο Τσίπρας περισσότερο χρόνο στο κανάλι του Κυριακού, να την εκφωνούσε την ομιλία στα τουρκικά ή έστω να έλεγε κάτι καλό για τις παράκτιες βίλες των εφοπλιστών. Στον ΣΚΑΪ ήταν πιο κμπάρηδες. Αφιέρωσαν στον Τσίπρα πέντε ολόκληρα λεπτά, τα δύο για να δείξουν την ομιλία του και τα άλλα τρία για να τη σπλιτεύσουν. Αν θες περισσότερο χρόνο, πρόεδρε, να πας την Κυριακή να φυτέψεις πεύκα στον Κοκκινάρα. Τα φυτεύουν τα δέντρα το πρωί οι εθελοντές και το βράδυ πάει κρυφά ο Αλαφούζος και τα ξεριζώνει, για να τους τα δώσει να τα φυτέψουν και την επόμενη Κυριακή. Σιγά μην αγοράζουμε κάθε εβδομάδα καινούργια δέντρα για τα ψώνια που νομίζουν ότι φυτεύοντας ψωρόπευκα θα κάνουν το Δουργούτι Αμαζόνιο.

Ξημέρωσε ο Θεός τη μέρα του, κρεμάστηκαν στα περίπτερα οι εφημερίδες, και, ω του θαύματος, «Τα Νέα» και το «Εθνος» δεν είχαν στην πρώτη τους σελίδα ούτε μία λέξη για τη συγκέντρωση της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Ήθελαν να γράψουν κάτι, αλλά δεν είχαν πού να το βάλουν. Πού να βρούνε χώρο ανάμεσα στον «Ηλιοκαμένο κύριο Τομ Τζόουνς» και το «Χρυσάφι που ρίχνουνε οι Τούρκοι στα πόδια του Σπανούλη» ή ανάμεσα στα «Κέρδη και κύπελλο στο πρωτάθλημα Συνομοσπονδιών» και τα «Hits του καλοκαιριού».

Καλά του κάνανε και τον περιφρονήσανε τον Τσίπρα. Σύμφωνα με το ηλεκτρονικό «Βήμα», με το ζόρι μάζεψε 3.000, όσους μαζεύει δηλαδή η Πάολα μια Δευτέρα στα «Εφτά Παλούκια». Πόθεν προκύπτουν οι 3.000; Από πρόχειρες εκτιμήσεις της Αστυνομίας, λέει το «Βήμα». Αν η Αστυνομία μέτρησε τους ανθρώπους που είχαν γεμίσει όλη την κάτω πλευρά της Πλατείας Συντάγματος, που στριμώχνονταν από τη Σταδίου μέχρι τη Φιλελλήνων, και τους έβγαλε όλους κι όλους 3.000, τότε πρέπει να βγει επειγόντως ο Δένδιας και κάνοντας χρήση της Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου να την κλείσει την Αστυνομία αυθωρεί.

Να απολύσει όλους τους αστυνομικούς και να τους επαναπρολάβει με ένα και μοναδικό κριτήριο: Να ξέρουν να μετράνε τουλάχιστον μέχρι το δέκα.